

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-529

1.6.2021

Fremtind Forsikring AS

Reise/reisegods

Tyveri fra ulåst bil – kortvarig fravær – fal. § 4-8.

Sikredes reisegods, som ble oppbevart i en ulåst bil, ble stjålet 29.7.20. Tyveriet fant sted mens sikrede stoppet bilen og gjorde sitt fornødne i en skråning på vei fra en liten by i retning hovedstaden i Ukraina. I samtale med selskapets utreder hadde sikrede forklart det var veldig få bensinstasjoner på strekningen, og at han forlot bilen med motoren i gang og med nødblinken på. Reisegodset ble oppbevart i en koffert bak i bilen, mens kontantene lå lett synlig i koppholderen. Selskapet erkjente ansvar for tyveriet, men avkortet erstatning med 75 % prosent som følge av brudd på sikkerhetsforskriftene om tyverisikring. Nemnda kom til at selskapet kunne avkorte erstatningen med 75 %, da sikrede var mer enn lite å laste for brudd på sikkerhetsforskriftene.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 26 027

Saksfremstilling

Saken gjelder avkortning av sikredes erstatning som følge av brudd på sikkerhetsforskrifter om tyverisikring, jf. fal. § 4-8.

Sikredes forsikringsbevis har følgende sikkerhetsforskrift:

Tyverisikring

Gjenstander må være forsvarlig sikret mot tyveri. Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Verdigjenstander som ikke er i bruk skal oppbevares under lås. I kjøretøy/campingvogn skal de oppbevares i lukket hanskerom, i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende låst rom uten innsynsmulighet. Eksempler på verdigjenstander er penger, smykker, klokker, elektronisk utstyr med tilbehør som datamaskin, mobiltelefon og kamera.

Penger, smykker og klokker skal man ha på seg eller låse inn i fastmontert safe/oppbevaringsboks i bygning. Nøkkel/kode til safe skal oppbevares forsvarlig.

...

Sikrede meldte fra om stjålet reisegods til selskapet den 3.8.20 og beskrev tyveriet som fant sted 29.7.20 slik:

Stoppe i veien for å gå på do i busken, bilen var på med varsel blink på, stoppe annen bil IG de fikk tatt koffertene jeg hadde i bilen og de stakk.

Vedlagt skademeldingen fulgte også en politianmeldelse på ukrainsk.

Den 15.9.20 kontaktet sikrede selskapet på nytt. Fra samtalen er det notert følgende i selskapets skadelogg:

FT ringer inn: purrer på saken. Jeg spør hva som skjedde. Han gikk ut rett ved siden av bilen for å urinere. Han sier at det var ikke noen der. Han hadde ikke låst bilen.

På forespørsel mottok selskapet en oversikt over tapte reisegods (elektronisk utstyr, klær/utstyr/personlig pleie, øreringer, matvarer og kontanter) til en samlet verdi av ca. kr 26 027.

Den 17.9.20 ble saken oversendt selskapets utredningsavdelingen hvor en ekstern utreder ble engasjert. Fra samtalerapporten datert 5.10.20 hitsettes:

Skadelidte sa han reiste til Ukraina med egen bil, en Hyundai i Da hendelsen skjedde var han på vei fra en liten by i retning hovedstaden. ... Han kjørte på en vei hvor det var veldig få bensinstasjoner. Han måtte tisse, og stoppet langs veikanten for å tisse. Han lot bilen gå, satte på nød blinken og gikk ned en skråning mot noe buskas. Mens han tisset, hørte han at det slo i en bildør og en bil som akselererte. Da han kom opp til bilen sin så han at det var en VW P... som reiste fra stedet. Han fikk ikke tatt skiltnummeret. Da han sjekket sin egen bil så han at pengene var borte og kofferten. Kofferten lå i bagasjerommet.

Jeg spurte om han kunne se sin egen bil fra stedet hvor han tisset, og han svarte at han hadde gått ned en skråning, så han så ikke direkte opp på bilen. Han hørte ikke at noen åpnet bilen hans, men han hørte at bagasjen, eller dørene ble lukket igjen og en bil som kjørte bort og da fikk han det travelt med å komme opp til veien igjen, og det var da han så P... som kjørte fra stedet. Han har anmeldt dette til politiet.

Det er videre notert følgende i utrederens rapport:

Etter min vurdering har skadelidte vært svært uaktsom. Han kunne med letthet ha stoppet bilen, låst den og latt den stå med nød blink på mens han tisset. Særlig fordi han gikk ned en skråning og ikke visuelt så sin egen bil mens han tisset. Han ble foreholdt dette i samtalen, men sa han ikke hadde for vane å låse bilen i slike tilfeller.

Han har forlatt en ulåst bil med motoren i gang og uten tilsyn slik at ukjente har hatt fri adgang til denne og har kunnet tilegne seg verdisakene uten å bli sett. Dette er et brudd på sikkerhetsforskriften som sier at bilen skal være låst når man forlater den.

Pengene som ble stjålet lå åpenlyst i koppholderen foran i bilen. Dette er også et brudd på sikkerhetsforskriften som sier at de skal oppbevares i rom uten innsyn.

Selskapet sendte sikrede et oppgjørsvbrev den 27.10.20 hvor det erkjente ansvar for tapet, men avkortet erstatningen med 75 % som følge av brudd på sikkerhetsforskrifter. Av det totale kravet på kr 26 027 iht. kravsoppstillingen fikk sikrede utbetalt kr 6 507 i erstatning for reisegodset.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 19.10.20.

Sikrede krever dekning for tyveriet og anfører at det ikke er grunnlag for avkortning i erstatningskravet. Det er riktig at bilen ikke var låst eller synlig for sikrede da han gjorde sitt fornødne, men han kjørte på en strekning hvor det var veldig få bensinstasjoner. Han forlot bilen med motoren i gang og med nødblink på, og var kun borte en helt kort periode. Etter sikredes syn fremstår det derfor som urettferdig at selskapet kun har utbetalt 25 % av reisegodsets verdi.

Selskapet har erkjent ansvar for tyveriet, men anfører at det er grunnlag for avkortning av erstatningskravet. Sikrede har objektivt sett overtrådt bestemmelsene om tyverisikring, og det foreligger årsakssammenheng mellom bruddet og tapet av reisegodset.

Det forelå videre et klart handlingsalternativ ved at sikrede kunne låst bilen, eventuelt stoppet på et sted hvor det var lettere å holde tilsyn med kjøretøyet. Det forhold at de som tok reisegodset har hatt tid til å stjele både gjenstander inne i bilens kupe, samt i bagasjerommet, tilsier videre at vedkommende må ha hatt noe tid på seg. Sikrede har dessuten forklart at han ikke hadde mulighet til å se eller avverge situasjonen. Når det gjelder penger og verdigjenstander, stilles det strengere krav til aktsomheten enn ved øvrig reisegods, og det forhold at kontanter lå lett synlig i koppholderen må anses skjerpende i aktsomhetsvurderingen. Etter en helhetsvurdering mener selskapet følgelig at det er riktig med 75 % avkortning i erstatningen jf. bl.a. AKN 2396 og AKN 1837.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan avkorte med 75 % pga. brudd på sikkerhetsforskrifter.

Sikredes forsikring inneholder følgende sikkerhetsforskrift:

Tyverisikring

Gjenstander må være forsvarlig sikret mot tyveri. Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Verdigjenstander som ikke er i bruk skal oppbevares under lås. I kjøretøy/campingvogn skal de oppbevares i lukket hanskerom, i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende låst rom uten innsynsmulighet. Eksempler på verdigjenstander er penger, smykker, klokker, elektronisk utstyr med tilbehør som datamaskin, mobiltelefon og kamera.

Penger, smykker og klokker skal man ha på seg eller låse inn i fastmontert safe/oppbevaringsboks i bygning. Nøkkel/kode til safe skal oppbevares forsvarlig.

Sikrede forlot bilen uten å låse den. Han har derfor brutt sikkerhetsforskrift om låsing, og også kravene om oppbevaring av verdigjenstander i form av penger og elektronisk utstyr, jf. fal. § 4-8 første punktum. Det må også legges til grunn at det var årsakssammenheng mellom bruddet og tyveriet, jf. fal. § 4-8 annet punktum.

Spørsmålet er da om sikrede var mer enn lite å laste, jf. fal. § 4-8 annet punktum. Risikoen for tyveri fra parkert bil er generelt stor og øker i det området sikrede befant seg i. Pengene var synbare i bilen fra utsiden. Nemnda mener også sikrede hadde et enkelt handlingsalternativ ved å låse bilen da han gikk for å gjøre sitt fornødne. Særlig fordi han gikk så langt at han ikke så bilen, burde bilen vært låst. På den annen side dreide det seg ikke om en større by eller en offentlig parkeringsplass med stor trafikk, men om en vei fra en liten by mot hovedstaden, uten mange bensinstasjoner. Slik området er beskrevet er risikoen for tyveri noe mindre enn i sammenlignbare nemndssaker med tyveri fra bil i utlandet, men han befant seg på en vei og måtte derfor regne med at det kunne komme noen. Risikoen for tyveri av synlige kontanter fremstår som markert og helt unødvendig. Kontantene kunne lett legges bort eller tas med ut, og synbare kontanter kan oppmuntre en potensiell tyv til å forsøke å åpne døren. Nemnda kan heller ikke se at det skulle være spesielt vanskelig å låse bilen i denne situasjonen. Nemnda mener derfor sikrede er mer enn bare lite å laste.

Avkortning kan da finne sted under hensyn til arten av den aktuelle forskriften, skyldgraden, hendelsesforløpet og forholdene for øvrig, jf. fal. § 4-8 siste punktum. Sikkerhetsforskriften er viktig for å redusere risikoen for tyveri fra bil, og sikrede hadde et enkelt handlingsalternativ. Nemnda peker på at sikkerhetsforskriften er strengere for verdisaker i form av penger, smykker og elektronisk utstyr, og at nemndspraksis her normalt ligger på 100 % avkortning, mens avkortningen er noe mindre for annet reisegods. Ut fra dette mener nemnda en gjennomsnittlig avkortning på 75 % må godtas.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).